

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. Gabršček. — Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Josip Krmpotić).

Občni zbor „Sloga“.

Dne 1. t. m. se je vršil občni zbor društva „Sloga“ v navzočnosti precejšnjega števila članov. Po navadnih formalnostih je bilo otvorjeno zborovanje, na kar je prečital svoje letno poročilo društveni tajnik A. Gabršček. V poročilu se omenja vseletno odborovo delovanje. Poročilo smo prinesli doslovno v „Soči“.

Zborovalci so pogosto pritrjevali poročilu in na koncu izrazili z živahnimi dobrokljici svojo zadovoljnost.

Na vprašanje predsednikovo, ali ima kdo kaj opomniti k poročilu, se oglašil nadučitelj Tomaž Jug, ki pohvalno omenja odborovo delovanje, ki ima zlasti v Gorici vsa pota posuta s trnjem. Predlaga, naj občni zbor izreka odboru zahvalo in zaupnico. Zborovalci so enoglasno pritrjili predlogu g. Juga.

Na to čita blagajnik g. Val. Kancler in potem predsednik razlaga račun za preteklih 11 mesecev. Iz njega posnemamo naslednje številke:

Politično društvo kot tako je imelo le 62 gld. 40 kr. dohodkov in 60 gld. 64 kr. stroškov.

Slogini zavodi so pa imeli dohodkov 5497 gld. 81 kr. in izdatkov 5190 gld. 80 (V tem računu pa niso všteti dohodki in stroški šolskega odbora, ki je skrbel za uč. plače od novega leta do konca šolskega leta; ta odbor je imel dohodkov 1648 gld. 37 kr. in toliko izdatkov). — Vrh tega treba še opomniti, da obrtni šoli imata vsaka svoje račune. Lahko se račun okroglih — 10.000 gld. izdatkov za vzdrževanje vseh zavodov.

Občni zbor je soglasno odobril prečitane in raztolmačene račune.

Nadalje se soglasno določi, kakor do- slej, tednik „Soča“ za društveno uporabo.

Pri morebitnih predlogih naznani pred- sednik, da sta se o pravem času oglasila dva društvenika in sicer gg. Blazij Grča in An- drej Gabršček.

Veleč. g. Blazij Grča naglašja, kakó po- trebna je nam Jugoslovonom složnost uprav v sedanjih kritičnih časih. Ali tudi vsi jugo- slovanski zastopniki naj bi se združili v dr- žavnem zboru v jeden klub. Zato bi bilo prav, ako bi se oglasila za tak klub tudi „Sloga“ po vzgledu „Eдинosti“ in kakor se je skle- palo tudi že pred par leti pri raznih shodih na Goriškem. Predlaga torej to-le resolucijo:

„Politiško društvo „Sloga“ spoznava in izreka, da jugoslovanski državni poslanci bodo tem uspešneje delovali za blagor brat- skih narodov slovenskega in hrvaškega, ako v državnem zboru vzajemno nastopijo, vsi združeni v eden jugoslovanski klub, in se nadeja, da to storé čim preje“.

Gospod Ant. Rustja omeni, da bi se zdelo, kakor da bi zbor naša gg. državna poslanca še-le pozival, naj pristopita takemu klubu. Ali mi vsi vemo, da ona dva sta uneta za jugoslovanski klub. To se mu zdi potrebno naglašati pri tej priliki. (Dobro! dobro!)

Na to je bila resolucija soglasno spre- jeta.

Konečno govori še tiskar in urednik A. Gabršček in utemeljuje naslednje tri reso- lucije,

I.

Občni zbor „Slovenskega narodno-po- litičnega društva „Sloga“ sprejema z obža- lovanjem na znanje, da slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici še vedno dopisuje žu-

panstvom v nemškem, torej nedeželnem je- ziku, dasi je ves polit. okraj slovenski, iz- vzevši županijo Ločnik z mešanim prebival- stvom, — in to ukljub jasni obljubi, dani na prošnjo vipavskih županstev. S toliko več- jim obžalovanjem in presenečenjem pa spre- jema na znanje novico, da isto c. kr. okrajno glavarstvo nalaga našim županstvom, ki so itak preobložena s posli izročnega področja, naj prevajajo strankam na slovenski jezik laške dopise okrajne bolniške blagajne *), namesto da bi bilo jasno in odločno poučilo gospode uradnike blagajne, kakošne so njih dolžnosti do slovenskega občinstva. — Na- laga se prihodnjemu odboru, da protestuje s predložitvijo te resolucije pri visoki vladi proti takemu ravnanju c. kr. okrajnega gla- varstva v Gorici in da prosi, naj se enkrat za vselej naredi konec takim odnošajem v deželi.

II.

Občni zbor S. n. p. d. „Sloga“ v Gorici dne 1. okt. 1896. izraža svojo nejevoljo, da vi- soko c. kr. pravosodno ministerstvo ni ni- česa ukrenilo ukljub mnogim z dokazi pod- prtim pritožbam od vseh strani naše de- žele in ukljub interpelaciji naših velespošto- vanih gg. državnih poslancev proti neza- konito sestavljenemu letnemu imeniku po- rotnikov. Protestuje proti temu, da komisija pri okrožnem sodišču, ki sestavlja porotni imenik, odklanja celó take Slovence, ki po- znajo oba deželna jezika, a sprejema take Italijane, ki razumejo le svoj jezik, kar je v največjem nasprotju s §. 9. zakona o poro- tah. Protestuje dalje proti dejstvu, da se po- šiljajo v deželo še vedno taki uradniki, zlasti načelniki uradov, ki niso večji deželnim je- zikom, kakor se je zgodilo v najnovejšem času z imenovanjem državnega pravdnika v Gorici, ki faktično ne umeje jezika dveh tre- tin prebivalstva v deželi, če tudi ima morda v dokaz takega znanja kako spričevalo, ki je v nasprotju z resnico. Nalaga se prihodnjemu odboru, naj sporoči občo nejevoljo sloven- skega naroda v deželi ministerskemu pred- sedniku Nj. vzvišenosti grofu Badeniju, ki je zapisal pravično vladanje na svojo zastavo, torej tudi pravično postopanje z nami Slovenci na polju sodne uprave in zah- teva, da se izvršuje tudi gledé na nas zlato geslo:

Justitia regnorum fundamentum!“

III.

Občni zbor „S. n. p. d. „Sloga“ pro- testuje proti temu, da mestno županstvo v Gorici uraduje izključno v italijanskem jeziku, zlasti v izročeni področju, kar ima posebno v vojaških rečeh često slabe posledice. Prihod- njemu odboru se nalaga, da naznani to reso- lucijo vis. ministerstvu za notranje posle in zahteva, naj vlada zanaprej strogo pazi na to, da bo tudi sl. županstvo v Gorici vršilo čl. 19. d. t. z., t. j. da bo uradovalo s Slo- venci v slovenskem jeziku in da bo izdajalo vse oglase, ki so namenjeni za občinstvo. v obeh deželnih jezikih“.

Občni zbor je večkrat pritrjeval go- vorniku in naposled soglasno potrdil resolucije. Preide se k volitvi: na predlog se je volilo z vsklikom. Č. g. kaplan Guzelj je predlagal naslednje gospode: Dr. Anton

*) Odbor se je prepričal po zborovanju, da je reč s temi dopisi nekoliko drugačna. V tem smislu bo odbor tudi poročal visoki vladi. Vse drugo ostane nespremenjeno. — Op. uredn.

Gregorčič (predsednik), Alfred grof Co- ronini, trgovec Anton Fon, tiskar Andrej Gabršček, nadučitelj v p. in posestnik Valentin Kancler, vikar Josip Mašera, dež. odbornik dr. Henrik Tuma, župnik Blazij Grča, dr. Aleksij Rojic in prof. bogosl. dr. Fran Žigon kot odbornike. — Kot namestnike pa je predlagal gg.: župnik Lovro Juvančič v Dornbergu, po- sestnik Jož. Klanjšček v Št. Ferjanu, župan Anton Mozetič v Solkanu, dež. poslanec Anton Muha v Lokvah in nad- učitelj Miha Zega v Kanalu. — Navzoči učitelji so želeli še posebej jednega zastop- nika v odboru; predlagali so mesto g. Fona — g. Tomaža Jurga, nadučitelja in posest- nika v Solkanu. Predlagatelj č. g. Guzelj se ujema s to spremembo in izvolitev se potrdi s soglasnim vspehom.

Predsednik na to zaključi zbor z na- vadnim končnim govorom.

Odbor se je takó-le sestavil: podpred- sednik dež. poslanec Blazij Grča, denar- ničar Valentin Kancler in tajnik Andrej Gabršček.

In takó se je dovršil v najlepšem redu tudi letošnji občni zbor, ki je bil zelo važen v marsikaterem pogledu. Naprej po dose- danji poti!

O gojitvi značajev.

(Govoril pri zborovanju učiteljske „Zaveze“ v Opatiji dne 20. avgusta l. 1896. g. Fr. Praprotnik).

(Nadaljevanje.)

Kolike vrednosti je značajna odgoja in kako vevaležen in pomenljiv činitelj je značaj v odgoji narodov, to nam najjasneje doka- zuje zgodovina človeštva. Zgodovina vseh narodov nam neovrgljivo pričuje, da so bili oni, dokler so bili značajni, tudi mogočni in slavni, njihovo ime je bilo povsod visoko cenjeno; ko pa jih je začela razjedati nezna- čajnost, propadali so npravnstveno in fizično.

Dokler so pri starih Grkih vodili dr- žavno krmilo in osodo svojega naroda moške, kakoršni so bili pravični Aristid, potem člo- vekoljubni Miltijad, plemeniti domoljub Te- mistoklej, uzornohrabri Leonida, veliki dr- žavnik Priklej, modri Solon in še mnogo drugih, takrat je bila mala grška državnica na vrhuncu svoje slave. In ko so v Evropo pri- hrule neštivilne trume Perzijanov, hoteče podjarmiti mali grški narod, razdrobile in razpršile so se v prah, podlegle so ne toliko fizični, tembolj pa npravnstveni sili male peš- čice Grkov, podlegle so značajnosti grškega naroda. Grški narod pa je bil v tem času, da-si po številu majhen, vendar najslavnejši na svetu. Kako žalostne in tužne pa so na- stale razmere pozneje, ko se je jela med Grki šopiriti neznačajnost. Skoraj brez na- pora je severni sosed male grške državnice spravljal pod svojo oblast, in konec je bil te tako slavne države starega veka. Ravno tako se je godilo tudi v staroslavnem Rimu. Kdo pač ne občuduje vseskozi treznega, čez vse pogumneža, poštenega rimskega ljudstva v prvi dobi njegove zgodovine? Kdo ne ob- čuduje tega ljudstva, kojega vse misli in želje so težile edino le po sreči in slavi do- movine! Kdo bi visoko ne čislal ljudstva, med kojim so se rodili možje kakor Fabri- cij, Scipijoni, Regul, Kato, brata Graha in še več drugih, ki se kakor presvitile zvezde les- kečejo na veličastnem nebu rimske zgo- dovine. Bili so to značaji, koje bode svet ob-

čudoval do konca dni. In kakor so bili značajni le-ti možje, tako značajno je bilo tudi ljudstvo, katero so vodili. Ko je kralj Pir poslal svojega odposlanca Kineja k Rimljanom radi pogajanja miru, vrnil se je brez-uspešno ter je poročal svojemu kralju: „Rim je kakor mesto bogov in rimski senat je kakor zbor samih kraljev“. In kako hipoma je v tem času rasla moč rimske države! V teku 53 let je rimski orel razprostrl svoja krila ne le čez druge sosedne dežele. Narod pa, ki so prišli pod rimsko oblast, so sicer zgubili svojo svobodo, vendar pa so se prav v kratkem času s poštenim in značajnim rimskim ljudstvom tako tesno spojili, da so se po duhu in krvi čutili le kot pravi Rimljani. To so bili zlati časi rimske zgodovine in v teh časih je tudi moč rimske države tako narasla, da se je rimsko ime spoštovalo po vsem takrat znanem svetu. Ko je pa proti koncu ljudovlade, zlasti pa v dobi rimskih cesarjev, vedno bolj pojemala značajnost tako v višjih, kakor v nižjih slojih rimskega ljudstva, je v isti meri jela tudi pešati moč in veljavnost rimske države. Ljudstvo se je sčasoma popolnoma spridilo, krepost je izginila, in njeno mesto zavzela je brez-značajnost. Resnica se je umaknila laži, odkritosrčnost hinavstvu, domoljubnost sebičnosti, hrabrost strahopetnosti, poštenost podlosti. Državne službe, ki so se poprej opravljale zastonj, prodavale in kupovale so se sedaj za gotov denar, kratko: povsod zavladala najostudnejša neznačajnost. Da! celo tako daleč je zabredlo rimsko ljudstvo, da se je najostudnejša podlost kot največja čednost spoštovala. Poštenjakom je bil pot do državnih služb zaprt, podlecem pa na stečaj odprt. In kak žalosten je bil nasledek tolike neznačajnosti? Premogočna rimska država, ki je ukazala svetu, je propadla popolnoma in rimsko ljudstvo je izginilo z zemljinega površja.

Prav žalosten izgled nam je v tem oziru tudi propad poljskega kraljestva v minulem stoletju. Slavna Marija Terezija je dejala, da je bilo uničenje poljskega kraljestva največje zločinstvo minulega stoletja, ter se je torej tudi dolgo branila, udeležiti se delitve, in še le, ko je videla, da je delitev neizogibna in da bo sama na zgubi, ako se je ne udeleži, se je udala in je delitev privolila. Ta žalosten propad te nekdanje tako velike slavne države slovanske se kaj različno razlaga in Poljaki še dandanes pripisujejo nezgodo tužne svoje domovine krutosti svojih sosedov. Kdor pa stvari nekoliko globlje pogleda, kdor zgodovino poljskega naroda zlasti v zadnji dobi bolj natančno razmotriva, tisti se bode prepričal, da je bil poglavitni vzrok propada poljskega kraljestva neznačajnost poljskih zlahtnikov in voditeljev poljskega ljudstva. Brez značajnosti med poljskimi veljaki je bila takrat tolika, da ni bilo več najti moža-poštenjaka in da je moralo vsled tega vse državno poslovanje popolnoma na kriva in pogubna pota zabresti, in samo vprašanje časa je še bilo, kdaj se zgrudi to čisto onemoglo telo. Brez značajnosti je bila tista kruta roka, tista priostrena sulica, tisti nabrušeni meč, od katerega je poljska država prejela smrtni svoj udarec. Vsled brez značajnosti poljskih zlahtnikov je poginila tista država, ki je nekdanj zdrobila turško silo pri Dunaju, tisto kraljestvo, ki je bilo svoje dni najmočnejše na izhodu Evrope, ki šteje v vrstih svojih vladarjev veliko slavnih mož, po svoji neznačajnosti izgubil je svojo samostojnost tisti narod, ki se mora, kar se tiče starosti in krasote njegovega slovstva, med prve slovanske narode prištevati.

(Dalje pride.)

Goriške novice.

* **Shod v Cerknu.** — Na drugem mestu prinašamo vabilo k shodu, kateri je sklical na prihodnjo nedeljo predsednik „Sloge“ v Cerkno. Ne dvomimo, da bo shod sijajen, kakor so bili dosedanji. Vseh letošnjih shodov s tem bo — šest, kar je gotovo lepo število. — Državni poslanec dr. A. Gregorčič pride naravnost z Dunaja čez Škofjo Loko in se potem vrne na Dunaj po isti poti.

* **„Narodni Dom“ v Ljubljani** je bil „slavnostno“ otvorjen v nedeljo. Iz Gorice je bilo sedem zastopnikov „Čitalnice“, „Sokola“ in „Slovenskega bralnega in podpor-nega društva“; iz Trsta so došli trije gospodje in jedna gospa, s Štajerskega dr. Sernec in dr. Dečko, iz Zagreba pa trije odposlanci stranke prava: Dr. Ružič, dr. Jakčin in dr. Počonjak. Iz Koroške — nikdo. V soboto zvečer je bila slavnostna predstava v gledališču. V nedeljo od 11.—12. predp. slavnostno zborovanje v veliki dvorani; udeležba ni bila imponujoča. Ob 2. pop. pa je bil sijajen banket v Sokolovi telovadnici; udeležencev je bilo okoli 250. — Napitnic je bilo seveda mnogo; za Štajerce je govoril dr. Sernec, za Primorce dr. Trinajstić iz Pazina; govorili so vsi trije dragi gostje iz Zagreba. Župan ljubljanski g. Ivan Hribar je povedal „sub rosa“ dovolj, da smo ga razumeli vsi in da smo mu zlasti gostje izven Kranjske živahno pritrdjevali; tudi g. dr. Ivan Tavčar je napravil nekaj umeslnih opazk o prireditvi cele slavnosti. — Gospod župan Ivan Hribar je povabil izvenkranjske goste na večerjo v hotel „pri Maliču“. Tu so se govorile oduševljene napitnice, ki so res prihajale od srca in so segle k srcu. Ta večer je tujim gostom popravil druge manj prijetne ulise. — „Sijajnega čitalničnega plesa v veliki dvorani „Narodnega doma“ se naš urednik ni udeležil, ker ni nesel seboj v Ljubljano tudi fraka in klaka; zategadel ne moremo reči o plesu ničesa, dokler ne bomo čitali poročil v ljubljanskih listih. — Namesto sijajnega plesa pa se je udeležil „vajte“ mladih književnikov, ki so praznovali odhodnico treh tovarišev, kateri odpotujejo na Dunaj. Pevski del je izborno dovršil ženski kvartet „Struna“. In ta sestanek je uplival na marsikoga prijetneje nego vse slavnosti ob otvoritvi „N. D.“.

* **Shoda na Mostu pri Sv. Luciji in v Tolminu.** — Naše politično društvo „Sloga“ je imelo 27. pr. m. dva shoda, enega na Mostu predpoludne, drugega v Tolminu popoldne. Oba sta bila dobro obiskana. Državni in deželni poslanec dr. Gregorčič je razpravljaj na obeh o političnem položaju, o nakladah in davkih ter o pregledavanju zemljiškega davka, o železnica in o drugih rečeh, o čemur je poročala obširno „Soča“. Član osrednjega odbora kmetijske družbe g. E. Klavžar je govoril o kmetijskem društvu goriškem, o sadjarstvu in o mlekarstvu ter navduševal zborovalce k pristopu h kmetijski družbi. Č. g. župnik Kocijančič je govoril o vzrokih, radi katerih propada kmetijstvo, nadučitelj Gerželj je priporočal deželnim poslancem, naj delujejo na to, da naklade na žganje in drž. davke na zganine bodo pobirale občine ali dežela ter da bi se premenil zakon o hišnem davku. Župnik preč. g. Fabijan je govoril o izkopinah prazgodovinskih predmetov pri Sv. Luciji ter prosil dež. poslance, naj bi podpirali prošnjo občine, da deželni zbor dovolili občini podporo za daljno izkopavanje na račun občine. Gosp. Vogrič s Slapa se je pritoževal proti previsokemu ceniku gozdnih parcel, veleposestnik Kovačič je zahteval, naj se novi zakon o osebnem davku natančno in pravično izvršuje. Župan Golja in podžupan Torkar sta zahtevala državno podporo za zgradbo ceste po Baški dolini. Občinarji iz Avč in Loga so prosili, naj bi se na cesti Kanal-Avče-Sv. Lucija najprej zgradil most čez Vogeršek ob meji kanalsko-tolminski, a učitelj Srebrnič v Lomu je priporočal, naj bi se priklopil tolminskemu glavarstvu tudi kanalski Lom. Po odgovoru predsednika g. dr. Gregorčiča na vse izražene želje in prošnje, je svetolucijski posestnik in trgovec g. Mikuz predlagal in obrazložil resolucijo, naj se izreče zahvala obema državnima in vsem slov. deželnim poslancem ter naj se jim položi na srce, da brezobzirno zahtevajo, kar nam tiče po božjih in človeških zakonih, to je: polno ravnopravnost, srednje šole s slovenskim učnim jezikom, obravnave pred sodiščih in porotnikih naj se vrše s Slovenci v slovenskem jeziku, z besedo: vse oblasti naj občujejo s Slovenci v slovenskem jeziku. K temu je dostavil še, naj se izreče shod, da obsoja najodločneje bratomorni boj

na Slovenskem, posebno na Goriškem, ter naj zagotovi vodstvu društva „Sloge“ nemajano zaupanje in brezpogojno udanost. Po sprejemu te resolucije je bil shod pri Sv. Luciji sklenjen. — Popoldne se je vršil shod v Tolminu; opozarjamo na „Sočo“ one, kateri bi hoteli natančneje zvedeti o tem shodu, ker je, oziroma še bode obširneje poročala o njem.

* **Osem kandidatov** imenujejo na mesto drž. poslanca kneza Hokenlohe. To so: Albert grof Coronini (sin deželnega glavarja), dr. Marani, vitez Bujatti, dr. Lovisoni, grof Henrik Attems, grof Dubsky (brat državnega poslanca dalmatinskih avtonomasev) in še jednega drugega moža. — Kar se tiče nas Slovencev, se ne bomo topli ne za enega ne za drugega. Kakoršno kašo bodo Lahi pihali, tako bodo tudi jedli. — Volitev se bo vršila 10. novembra.

* **Pust v septembru.** — V zadnji številki smo naznanili pod tem naslovom veliko norost naših ljubeznivih laških someščanov. Koliko podpisov so dobili, nam ni znano; vemo pa, da velika večina niti ni vedela, kaj je podpisala, a redek je, ki ima toliko srčnosti, da bi javno potrdil svoj podpis. Ako pridejo nekega lepega dne vsi podpisi v „Soči“, tedaj se bo marsikdo praskal za ušesi. — No, in „največji, najnevarniši nasprotnik (!) Lahov“ je še vedno v Gorici in — ostane — ukljub vsem podpisom B. d. n. p.!

* **Odlikovanje domače obrtnije.** — V nekem pismu iz Prage smo dobili niže navedeno sodbo strokovnjaka o tam razstavljenih lekarniškiz izdelkih tukajšnjega lekarničarja gosp. g. Cristofoletti, za katere mu je bilo priznано c. kr. državno darilo. Dunajski strokovni časopis „Pharmaceutische Post“ je prinesla namreč opis II. mejnarodne lekarniške razstave. V tem opisu se omenjajo izdelki gosp. G. Cristofoletti-ja tako le: „Izredno zala in prijetna je razstava gospoda lekarničarja G. Cristofoletti-ja iz Gorice, kateri je razstavil svoj znani lavarjev črešnjevcev (Aq. laurocer.) z vsem črešnjevolarjevimi stebli, in potem Ol. laurocerasi (ko olje iz istega stebila) ter iz tega olja prirejene bronkijalne pastile s Codeinom. Pridjana slika lekarne, čistilnice in rastline dovoljuje nam pogled v to izvrstno urejeno podjetje. Cristofoletti-jevo podjetje za pripravljanje črešnje-lavarjevcev deluje že od l. 1871. leta in izdela letnih 20.000 kg. vode (Aq. laurocer.) in 20 kg. soka ali esence. (Ul. Laurocer.) in sicer vse največ iz rastlin svojega vrta.

* **Razpisani štipendiji.** — Početkom šolskega leta 1896/97. oddati je te-le štipendije: iz ustanove Rottenburg štipendij v znesku 200 gld. na leto, za dijake nemške (eventuelno tudi za take, ki so slovenske), ali italijanske) narodnosti, obiskujoče državni gimnazij v Gorici; — štipendij v znesku 100 gld. na leto iz ustanove Pittoriti, namenjen dijakom-sorodnikom ustanovnikovim, ali, ako takih prosilcev ne bi bilo, ubožnim dijakom sploh, ki obiskujejo gimnazij ali realko v Gorici. — Za prvi štipendij je uložiti prošnje do 21. oktobra t. l. na c. kr. namestništvu v Trstu, za drugi tudi do 21. okt. tudi namestništvu, toda potom župnijskega urada na Placuti v Gorici.

* **Žalostna nam majka!** — Pod tem naslovom pišejo nam iz Prvačine: „Neka naša deklina je bila v Trstu nekaj časa. Prišla je pred dvema mesecema na dom in tukaj povila otroka, katerega je vzela seboj v Trst, kjer ga hoče krstiti. Iz Trsta je pisala na dom po nekatere potrebne ji podatke. Pisala je pa v jojsigabodi italijansčini, s pristavkom, naj ji odgovore v nemščini ali italijansčini, „Per scilavo“ (ponavljamo, pisala je tako!) pa ne. Bila je le par mesecev v Trstu, in tam se ni nalezla le navadne tržaške sramote, nego povrhu še zasramuje svoj materni jezik. Ali bi ne bilo boljše, da tako osebo požré slovenska zemlja, ko na njo stopi!?

* **Zopet deževno vreme.** — Po lepih dneh preteklega tedna smo dobili učeraj zopet dež. S tem je prikinjala v deželo prava jesen. — V hribih bo vsled tega slaba turšica, pa tudi drugi jesenski pridelki.

* **Priporočila vreden obrtnik.** — Mirzar v ulici „del bosco“ Jos. Črnigoj se peča posebno z izdelovanjem stolic; izvršuje tudi vsa tapetirarska dela. Videli smo več izdelkov, ki moža priporočajo. Od kar je razglasil svojo obrt v „Primorcu“, je dobil od več stranih raznih naročil. Slišali smo, da so bili odjemniki prav zadovoljni. — Ker ima mož veliko rodbino, priporočamo ga rojakom.

* **Davica** hudo gospoduje po deželi med mladino in tudi med odraslimi ljudmi; v goriski okolici jo imamo zdaj tu zdaj tam. Tudi v hribih imajo tega neprijetnega gosta.

* **Dober nasvet.** — Slovenski trgovci po deželi! Prosimo, čitajte pazno nastopni nasvet, ki vam ga daje celjska „Domovina“, pa tudi ravnajte se po njem — kajti to je sama zlata resnica: „Slovenski trgovci naj si omislijo slovenske, oziroma dvojezične tiskovine za dopisovanje. Če dopisujejo v kak kraj na Slovenskem, naj rabijo le slovenske tiskovine in tudi slovenski pišejo ali slovenske račune napravljajo. Če pišejo v nemške ali italijanske kraje, vemo, da morajo pisati nemški ali italijanski, a rabijo naj pa le dvojezične obrazce. Tako ljudje po svetu zvedo, kod bivajo Slovenci. V dopisovanju s Trstom, Gorico, Celovcem Celjem ali Mariborom naj se poslužujejo le slovenščine in slovenskih obrazcev. Ti kraji so še na slovenski zemlji, in z vso silo moramo delati, da slovenščina dobi v njih veljavo, katera jej gre. Če smo v zvezi z italijanskimi ali nemškimi trgovci na Slovenskem, zahtevajmo, da nam slovenski dopisujejo, nam pošiljajo slovenske račune. Če bomo tako postopali, ne koristimo le ugledu našega jezika, temveč je stvar velikega socialnega pomena za nas Slovence. S tem pripomoremo Slovincem do službe. V javne in zasebne urade se bodo vsprejemali v večjem številu Slovenci, ko se povsod prepričajo, da brez slovenščine le ne gre. V italijanskih in nemških trgovinah, ki imajo opraviti s Slovenci, bodo se nastavliali Slovenci. Tudi za trgovske pomočnike bodo jemali le bolj Slovence, ako bodo videli, da vedno prihajajo kupovat ljudje, ki nočejo govoriti v drugem jeziku, kakor v slovenskem“.

* **Železniški urniki** so od 1. t. m. na novo urejeni; ali spremembe so takó majhne, da še ne vemo, ali damo znano prilogo tudi za letošnje zimsko dobo, kajti strošek s prilogo je velik. Ako se pa to zgodi, prosimo svoje naročnike, da nalepijo naš urnik na vidnih mestih.

* **Svinjska kuga** je ponehala; zato je zopet dovoljena trgovina s prešči v goriskem in gradiščanskem okraju. — Uradnik, ki je baje zanemaril svojo službo v Sežani in tako užročil, da se je zanesla ta kuga v deželo, je bil poslan v pokoj, dasi še mlad in krepak. Škoda za to sposobno moč! Mož je Slovenec! Ako bi bil Lah ali Nemec, bi se že bilo vse kakó potlačilo brez posledic!

* **Našim vinogradnikom.** — Mošt naših vin ima 17 do 18 odstotkov sladkorja; rebula, rizling in nekatera druga pa ga imajo tudi po 20 in več odstotkov. Vino ima potem 9 do 10 odstotkov alkohola: Tako je normalno stanje naših vin.

Letos je mošt manj sladek; sladkorja ima morda 14 ali 15 odstotkov. Tu treba moštu pomagati z navadnim sladkorjem. Ako ima mošt le 14% sladkorja, treba ga je doložiti 3 do 4% in sicer je treba računati na vsak kilo grozdnega sladkorja $1\frac{1}{10}$ kila navadnega sladkorja. Navadni sladkor se pretvori v moštu povsem v grozdni sladkor in pri vretju v alkohol; vino postane tako dovolj močno in se ne skvari.

* **Tatvina.** — Po noči od srede do četrta udrli so neznani lopovi v hišo Simona Dreščeka v Kobaridu. Odnegli so 700 gld., nekaj srečk in vrednostnih listin in veliko kupčijskih pisem, le nekaj drobiža so pustili po tleh raztresenega. Simon Drešček, po domače Benečanek, je trgovec, gostilničar in mesar. V sredo je plačeval neko živino in ostalih 700 gl. potisnil v izbi v miznico. Po noči pa so mu jih odnesli. Sumi se, da so tatovi cigani, ki so se par dnij potikali po Kobaridu. Koliko je že ta sodrga pod Kranj-

skem v zadnjem času pokradla, je znano. Sedaj so prišli še k nam. Naj bi pač oblastva že enkrat konec storila tej golazni.

* **V Dol. Vrtojbi** se je ubila 77-letna Marijana Faganelj; po polnoči je hotela iti nu dvorišče, padla je po stopnicah in se ubila. Bog se usmili!

* **V Mirnu** se je hudo poškodoval hlapec g. Janeza Scalettarija; padel je pod voz, vajeti so se mu zapleli okoli nog in voz mu je šel čez noge; tudi pri padcu se je hudo poškodoval.

* **V Kobaridu** je umrl na daleč okoli znani g. Janez Gruntar, po domače Žnajder, posestnik in trgovec. Bolehal je že več časa. Star je bil šele 53 let. Naj počiva v miru! Žalostni rodbini naše sožalje!

* **Z Vipavskega** nam je poslal nekdo dopis o redkem slučaju, da neka ženska je bila že trikrat oklicana v cerkvi, a nikdar poročena. — Dopisa ne priobčimo, ker se ne spodobi, vtikati se v take rodbinske odnose. Podobnih dopisov je požrl že mnogo nenasični uredniški koš. Take reči niso za javnost!

* **V Devinu** že pripravljajo prostore za „Legino“ šolo. Rodoljubni Devinci, pripravite se na odločen upor, da „zalega“ ne ulovi v svoje pogubne mreže niti enega slovenskega otročiča: za pribegle čožote in s trebuhom za kruhom v Devinu privandrane Furlane pa naj „Lega“ le skrbi.

Vesela vest pa je, da je v Devinu okoli 30 Sokolov, ki spadajo v delokrog „Tržaškega Sokola“. V kratkem prično že s telovadbo.

Ali bi ne bilo mogoče tudi „Bralno društvo“?

Imendan Nj. Veličanstva smo praznovali 4. t. m. tudi v Gorici po navadi drugih let. Vsa javna poslopja so bila odličena z zastavami. Ob 10. uri je bila v prvostolnici cerkvi slovesna sv. maša, katero je služil knez nadškof sam. Udeležili so se je vojaški in civilni dostojanstveniki in mnogo ljudstva.

Duhovske vesti. — Župnijski izpiti so bili sicer naznanjeni na čas 8. — 10. t. m., an vršili so se od 6. — 8. Od Slovencev sta došla č. gg. Franc Klopčič, župni upravitelj na Bukovem, in Josip Primožič, kurat v Logu na Bolškem, ki sta izpite dovršila. — Vikarij na Ljubušnjem č. g. Ivan Jarec pride na mesto rajnega Vuga v Ročinj; na njegovo mesto pa pojde kobarški kaplan č. g. Ivan Leben. — Č. gosp. Ivan Pelicon pojde za kaplana v Miren. — Za župnijo Batuje je predlagan č. gosp. Ignacij Leben, vikarij na Srednjem. — Župnik v Moraru preč. g. Fran Lusnik, rodom Slovenec, je obhajal slavnostni dan zlate maše. — V goriski bogoslovnici se je pričelo 5. t. m. šolsko leto z „Veni Creator“ in s slovesno sv. mašo.

† **Ferdinand Perozzi.** — 1. t. m. zjutraj se je bliskovo širila od ust do ust novica, da je umrl v goriski bolnici znani rodoljub g. Ferdinand Perozzi, podžupan v Dornbergu. — Prehladil se je, a na to ni mnogo pazil; prišla ga je bolezen v grlu, šel je v bolnišnico, da bi ga operovali, a v par dneh je kruta bolezen uničila čvrstega moža.

Pokojni Perozzi je bil zelo nadarjen mož, da ni kmalu dobiti podobnega na deželi. Narodnjak pa je bil od nog do temena; povsod je bil poleg, kjer je bilo treba kaj pomagati pri narodnem delu. Ni bilo skoro zborovanja, da ni bil poleg, da ni govoril, in to dobro govoril. Seveda: doktorskega diploma ni imel v žepu, zato se mislili nekaterniki, da smejo že smešiti govornika — iz srede naroda. No taka drevesa pri nas še ne raste v nebesa. — in rajni Perozzi je užival dober glas na daleč okoli. — Ako bi imel naš narod mnogo Perozzijev posejanih po deželi, bilo bi nam mnogo bolje v vsakem pogledu. Uprav takih mož nimamo mnogo in prav radi tega naš voz ne gre takó naprej, kakor bi moral.

Taki so naši spomini ob krsti premirnolega Ferdinanda Perozzija. Večna luč naj mu sveti!

Novi notar v Boleu. — Notar Albert Rumer, kojega je imenoval minister pravosodja notarjem v Boleu, je položil predpisano prisego. Pridobil si je pravo, da sme opravljati svoj notarski posel v slovenskem, laškem in nemškem jeziku.

Volilni shod je sklical državni in deželni poslanec dr. Gregorčič v Cerkno za nedeljo 18. t. m. ob $2\frac{1}{2}$ popoldne v prostorih krčmarja Andreja Kobala. Shoda se udeležita, kakor se sliši, tudi državni in deželni poslanec Alfred grof Coronini ter deželni poslanec in odbornik dr. H. Tuma.

Vipavska železnica. — Ministerstvu je bila že predložena prošnja za koncesijo; podpisale so jo baje vse občine in interesi. — Med temi je baje tudi gorisko mesto. Ako je to resnično, bi se morali odločno upreti, kajti obnašanje naših mestnih mogotcev zasluži popolno preziranje. Sicer pa se železnica ne dotakne mestnega ozemlja!

Naša sodišča. — Za izprazneno mesto kancelista v XI. službenem razredu pri okrajnem sodišču v Gradišči morajo prosilci dokazati, da so vešči nemškega in italijanskega jezika, kakor je v „Osserv. Triestino“. Ker pa gradiščanski sodnijski okraj še ni popolnoma poitalijančen, ker v Gradišči samej je toliko za šolo zrelih otrok slovenskih roditeljev, da po obstoječih zakonih bi moral biti v šoli za nje poseben oddelek, in ker kak slovenski spis tudi v to sodišče dolazi, je uprašanje, veljajo li resnično dunajske punkcije tudi za Gorisko?

„Goriška ljudska posojilnica.“ — V zadnji „Soči“ smo naznanili nepričakovani letošnji razvitek tega znamenitega narodnega zavoda, ki je naš up in nada za boljšo prihodnost slovenskega življa v Gorici. Vsakega zavednega Slovenca dolžnost bodi, da pripomore po svoji moči k razvitku tega denarnega zavoda. Ako naši rojaki storijo svojo dolžnost vsak po svoji strani, bo posojilnica imela letos gotovo pol milijona prometa, torej dvakrat več nego lansko leto. — Posojilnica ima pa premalo denarja na razpolago, da bi mogla ustrezati vsem onim, ki vprašajo posojila, in takó včasih mora odkloniti marsikako prošnjo. Ako ki imela posojilnica dovolj denarja, bi imela letos še najmanj 100.000 gold. več prometa. A to je škoda, zelo škoda, da se ni moglo zgoditi! — Rojaki, ki imate denarje naložene pri tujih denarnih zavodih, spomnite se vrlo napredujočo „Goriške ljudske posojilnice!“

Pošta v Gorici. — Na višje mesto je bilo baje sporočeno, da vsi poštni uradniki v Gorici znajo slovenski. — Ne verujemo, da bi se bil kdo drznil tako impertinentno lagati višjim oblastim. — Da neki uradnik ne zna niti slovenskih imen prepisovati, nam je dokazal s potrdilnim listom št. 3193., kjer stoji črno na belem: **A. Gabreshek.** Če to ni škandal, potem res ne vemo, kaj naj takó imenujemo.

Tu mora ostati! — Takó zatrjujejo vsi Slovenci župnije sv. Ignacija, t. j. da g. Budin mora ostati tukaj prav vsled tega, ker so ga hoteli Lahi spraviti iz Gorice na takó lopovski način! Naše ljudstvo je zelo razkačeno!

C. kr. pripravnica za učiteljska v Kobaridu prične šolsko leto 15. t. m.; ta dan bo vpisovanje. — Dosedanji voditelj te šole g. Fr. Dominko se preseli v Tolmin kot okr. šol. nadzornik; novi voditelj je znani strokovnjak na polju ljudskega šolstva gosp. Ivan Krajnik. Šola je presla torej v dobre roke!

Okoličani, pozor! — Obnašajte se vedno lepó, kakor se spodobi omikanim ljudem! Toda: imejte vedno odprte oči, kaj se godi okoli vas! Varujte se volkov, ki hodijo okoli vas v ovčjih oblačilih! Ne zaupajte nikomur. Podpirajte le svoje domačine, le Slovence!

Kolo „Iliria“ domače izdelovalnice Saunig & Dekleva v Gorici — edine slovenske tvrdke v tej stroki, — si pridobiva čedalje več simpatij. Kolo je pa tudi res lično, solidno izdelano in razmeroma zelo po ceni. Kdor more, naj daje prednost temu kolesu.

V Podgori se ustanovi še drugi otroški vrt ali zabavišče; s tem se ustreže potrebi, katero smo že dolgo čutili, kajti otrok je bilo vedno veliko preveč za en sam otroški vrt, zlasti pa še zategadelj, ker je vas jako obširna. — Vrtec bo podpirala družba sv. C. in M. — V Ločniku se vrt opusti, ker je Gradišče preoddaljeno za male otročiče.

S Srpenice nam poročajo 28. pr. m., da istega dne je padel s takozvanih Srpeniskih sten oficijal vojaškega fotografskega zavoda in se takó poškodoval, da bo težko okreval.

Ostala Slovenija.

Trst. — Umrl je upokojeni dvorni svetovalec pl. Reya, bivši večletni namestovalec c. kr. namestnika. Mož je bil slovenskega rodu, a je bil odgojen v duhu, ki ni bil posebno prijazen Slovanom. — Imenovan je obrtnim nadzornikom na mesto pok. Oskarja Polleya neki inženir D. Coglijevina, ki je bil doslej tajnik obrtnega nadzorništva v Gradcu. — V Trstu je 61.730 oseb, katere so avstrijski podaniki, a nimajo tam domovne pravice. Radi tega ropotajo tržaški italijanski časopisi proti novemu zakonu o domovni pravici, ker se boje za italijanstvo tržaškega mesta, kajti, ako bi se priznala domovinska pravica tem 61.730 osebam, tedaj bi v Trstu pihal drugi veter, odzvonilo (?) bi neodrešencem! — Izlet „Tržaškega Sokola“ v Sv. Križu, ki se je vršil v 5. t. m. je bil izredno dobro obiskan vkljub slabemu vremenu. Sokol je najel poseben vlak, s katerim je odrinilo do Nabrežine 300 izletnikov. Na nabrežinskem kolodvoru sti pričakovali izletnike dve godbi — križka in nabrežinska — ter ogromna množica občinstva. Po navadnem pozdravu so odrinili proti Sv. Križu Sokoli z zastavo in godbo na čelu v dolgi povorki občinstva, ki je štela okoli 2000 oseb. V Sv. Križu so pozdravili Sokole gospica Anica Košuta v imenu križkih deklet, g. Kovač imenom pevskega društva „Skala“, in g. Martin Košu ta imenom novoustanovljene kmetijske podružnice. Na vseh teh pozdravih se je zahvalil starosta „Trž. Sokola“ g. dr. Gregorin. V Križu se je zbralo veliko občinstva iz vseh bližnjih vasi. Ta krasen izlet je skazilo letošnje nestanovitno vreme, ki ni zaprineslo niti izletnikom. Telovadba se je vršila potem, ko je nehale deževati. Po telovadbi se je vršila veselica ne samo na slavnostnemu prostoru, nego po vseh bližnjih gostilnah. Občinstvo so zabavala razna pevka društva, posebno pa novooživelo pevsko društvo „Skala“ v Sv. Križu, potem proseški, nabrežinski in pevci „Slov. pevskega društva“ iz Trsta. Veselje je oslajevalo srca do 10. ure zvečer, ko so odrinili Sokoli proti nabrežinskemu kolodvoru, kjer se je vršil še zadnji pozdrav, in izletniki so zapustili zadovoljni kraška tla s sladkim spominom na zadnji letošnji izlet „Tržaškega Sokola“.

Istra. — V Baški je izvoljen županom zopet prejšnji župan g. Pajalič, v Jelšanah pa g. Josip Hrabar. Ukljub temu, da je izvoljen g. Pajalič baškanskim županom, resnicoljubni italijanski časopisi ne samo, da ne popravljajo svoje lažne vesti, da so zmagali Lahi v Baški, nego jo celo še vedno razširjajo, da slepijo oči onim, ki ne poznajo isterskih razmer. Iz tega je razvidno, da italijanski časopisi dosledno in hoté lažejo, le da se ne izve resnica.

Kranjska. — Krščanski socialisti so sklenili poslati knezoškofu Missiji protest proti postopanju njegovega tajnika Šiske o priliki zadnje državnozbornske volitve in pričeti najodločnejšo agitacijo proti „Slovencu“ radi njegovega pisanja ob tej volitvi. — V četrtek se je otvorila letošnja glediščna sezona v Ljubljani. Predstavljala se je izvirna drama „Iz osvete“ iz peresa g. prof. Funtka. — Jutri (10. t. m.) prične slavnostno otvorjenje „Narodnega Doma“ in konča v nedeljo s sijajnim plesom, kateri priredi „Narodna Čitalnica“ v „domovih“ prostorih. — V kranjski gimnazij se je upisalo letos 281 dijakov, v prvem razredu je 96 dijakov. — Dne 18. t. m. odkrijejo v Podbrezjah spomenik pok. učitelju A. Praprotniku. — „Mestna

višja dekliska šola v Ljubljani, po občinskem svetu z veledušno podporo slovenskega mecena Josipa Gorupa ustanovljena in od vis. ministarstva potrjena, se otvori dne 1. novembra t. l. v Cojzovi hiši na Bregu št. 20., II. nadstropje. Podrobnosti sledé svoječasno“. (To že dolgo pričakovano šolo pozdravljamo z iskrenim veseljem! Naj bi nam ista vzgojila veliko narodnih dam in skrbnih mater! Uredn.) — Dr. Šušteršič je vstopil v Hohenwartov klub, ker mu je bilo takó ukazano. Ta mož se je izrekel nasprotnikom krščanskih socialistov, ker jim je nasproten tudi škof Missia; zajedno je dobil navodilo: Nur nicht über Krain hinaus! Torej: Šušteršič je katoliški Kranjec! V teh dveh besedah je obsežen ves program! — Radovedni smo, kaj poreče k vsem tem novicam krščansko-socialni „P. L.“

Štajerska. — Konceptni praktikant pri finančnem ravnanstvu v Gradcu, gosp. Adolf Klodič vitez Sabladoski, sin c. kr. dež. šolskega nadzornika, je imenovan finančnim koncipistom. Čestitamo! — Savinjska podružnica „Slov. plan. društva“ je postavila na golički planini nad Mozirjem novo planinsko kočjo, katera je bila slavnostno otvorjena 5. t. m. — V celjski „Narodni dom“ se je že preselila „Čitalnica“, dva narodna denarna zavoda in tudi nekoliko strank. Slavnostno otvorjenje se bo vršilo prihodnje leto.

Zahvala. — O priliki moje sedemdesetletnice sem prejel iz vseh krajev naše Slovenije toliko čestitek in prijateljskih pozdravov, da mi ni mogoče, kakor bi rad, izreči vsem posamezno svoje srčne zahvale. Naj storim torej to tem javnim potom in zakličem vsem iz dna srca: Lepa hvala Vam vsem; ohranite me še naprej v dobrohotnem spominu, kakor se hočem tudi jaz Vaše prijaznosti vedno hvaležno spominjati. V Litiji, dne 1. oktobra 1896. Luka Svetec. c. kr. notar.

Razgled po svetu.

Avstrija. — Splošni položaj v naši polovici ni jasen, posebno odkar zboruje državni zbor. Nemška levica dela največ zgage in grozi vladi z odločno opozicijo. Največ gre za proračun, ker vlada ne mara provizorija. Pišejo, ako ne bo rešen do novega leta, da se skliče zbor tuč po novem letu ter da bo zboroval do srede februarja. O razpravi v drž. zboru poročamo na drugem mestu. — Nemška levica je tem bolj razkačena, ker je zgubila pri deželnozbornskih volitvah v raznih deželah 33 sedežev, katere so dobili narodni Nemci. — Pravosodni minister grof Gleispach zanikuje vest, da misli odložiti uveljavljenje novega civilnopravnega reda. — Na Češkem so bi štrajki rudarjev. Bilo je več izgredov, da je morala poslati vlada več kompanij pešcev in dragoncev. Več oseb je bilo zaprtih. — Umrl je podpredsednik gosposke zbornice knez Schönburg. — Poljski klub je izvolil svojim predsednikom bivšega ministra Javorskega. — Vodja nemških narodnjakov na Češkem dr. Bareuther je pozval na dvboj dra. Luegerja, ker je poslednji rekel, da je dr. Bareuther prav tak poštenjak kot oni Pfister, ki je ovadil nekega brivca radi razžaljenja Veličanstva.

Državni zbor. — 1. oktobra se je otvoril državni zbor. Najzanimivejša točka dnevnega reda je bilo predloženje državnega proračuna za leto 1897. Dolge vrste števil, predloženih po gospodu finančnem ministru, kažejo, da bomo imeli v bodočem letu 692,161.183 gld. izdatkov in 692,703.959 gld. dohodkov — torej 542.776 gld. prebitka. Za državni zbor trebalo bode 407.892 gld. več vsled volilne preosnove, oziroma pomnoženja poslancev. Ministerstvo za deželno brambo zahteva 1,092.704 gld. več nego dosedaj, naučno ministerstvo 1,023.672 gld. več, potrebščina finančnega ministerstva se je povišala za 8,365.181 gld., ministerstvo trgovine je povišalo svoje zahteve za 1,776.584 gld., a ministerstvo železnic za 4,322.370 gld. Slednjič se je povišal proračun ministerstva poljedelstva za 216.397 gld. in ministerstva za pravosodje za 1,972.109 gld. — Za in-

vesticije se porabi v bodočem letu 25,381.690 gld. Večje svote so določene za zidanje uradnih poslopij, za brzojav in telefon, za gradbo železnic, za subvencije krajnim železnicam, za gradbo vojašnic, občini praški za javna dela, za pristanišča ob Vltavi in Labi itd. Minister je zagovarjal novo uredbo banke, kakor je dogovorjena z Ogersko. Oporekal je govori, da bode imela Ogerska več upliva na banko nego pa Avstrija. Dolg banki 80 milijonov se je znižal za Avstrijo na 30 milijonov. O valutnem vprašanju je povedal, da vlada nameruje umakniti 112 milijonov državnih not, položiti za iste v banki 80 do 90 milijonov v zlatu, a banka izda za to svoto not po 10 kron in srebrnih komadov po 5 kron za 32 ali 22 milijonov. Po tem govoru se je vnel jako zanimiv razgovor politiške naravi. Prvi se je oglašil češki poslanec Kaizl, ki je obžaloval, da se je proračun predložil še tej zbornici; posl. Kuenburg in tovariši so interpelovali radi govora namestnika Thuna na katoliškem shodu v Solnogradu, posl. Herold in tovariši so stavili nujen predlog radi varstva čeških manjšin. Herold je očital državnim oblastim, da povspešujejo ponemčevanje. Slednjič je stavil nemško-liberalni poslanec Pergelt nujen predlog v kojem je tožil, koko grozno so preganjani ti ubogi Nemci. — Grof Badeni je izjavil, da se krajni spori na Češkem razplinjajo za agitacijske svrhe. Vlado tožijo Čehi in Nemci. Toda govornik je uverjen, da je to gibanje le na površju in da še ni prodrlo v dušo ljudstva. Jednakopravnosti na Češkem ni zadržka, za narodne demonstracije pa ni prostora. Brez žrtve od nasprotne stranke ni možno doseči velikega prava. Poslancem je moralna dolžnost, da uplivajo pomirljivo. Vlada stori gotovo tako. Vlada pripoznava stališče enakopravnosti in jednakoveljavnosti obeh narodov. Oblasti so obvezane, braniti vsakogar v zakonitem posluževanju svojega narodnega prava. Oni narod, ki prvi da izgled tolerancije, bode deloval že s tem blagoslovo, a zajedno postavi oni narod v nepravo. Dva činitelja morata pomagati, da se doseže mir: vlada in obe narodnosti. Najbolji nameni vlade ostajajo brezuspešni, ako obe narodnosti nočeti stopiti na tla narodnega miru. Na izvajanja ministerskega predsednika sta odgovorila Čeh Kaftan in Nemec dr. Russ. Kaftan je z veseljem pozdravil izjavo ministru v nadi, da bodo lepim besedam sledila primerna dejanja; Nemec Russ pa je rekel, da še nikdar ni bilo tako malo nade do narodnega miru kakor sedaj. Vlada je obvezana, da čuva narodna pojavljanja Nemcev na domačih tleh. Slednjič je še grozil ta vrli mož, da si bodo Nemci pomagali sami, ako jih ne bo čuvala vlada. Na to se je prekinila seja. — Druga seja 3. t. m. je začela s čitanjem raznih interpelacij in nujnih predlogov glede poškodb po ujmah, potem je pa zbornica nadaljevala razpravo o Pergeltovem in Heroldovem nujnem predlogu glede češko-nemškega spora. Oba predloga sta bila odklonjena. Koncem seje so nekateri poljski poslanci podali zanimiv nujni predlog glede postopanja nekega dvornega svetnika in nekaterih okrajnih glavarjev v Galiciji. Dotični dvorni svetnik je bil celo nekemu dež. poslancu prepovedal, sklicati volilni shod, češ, da je mož „že zadosti govoril“. Okr. glavarji pa so o raznih prilikah postopali tako samovoljno, da preseda to tudi poljskim poslancem. — Razprava o tem nujnem predlogu je bila odložena na prihodnjo sejo. — Začetkom tretje seje 6. t. m. je vlada odgovorila na levičarsko interpelacijo glede katoliškega shoda v Solnogradu, oziroma glede solnograškega namestnika Sig-munda grofa Thuna. Ministerski predsednik grof Badeni je izjavil, da je grof Thun z njegovim privoljenjem pozdravil katoliški shod. Tej izjavi je sledilo živahno pritrdjevanje na desni. Dalje je Badeni rekel, da bi bila nastala velika nejevolja, ako bi vlada ne bila pozdravila katoliškega shoda in da se tudi z najmerodajnejše strani nasvetovanemu pozdravu ni odgovorilo, in sicer zaradi zunanje-političnih zmešnjav. Na desni se je tem besedam viharno pritrdjevalo, sploh pa je konec izjave obudil veliko pozornost. — Po kratki razpravi, v katero je segel tudi dr.

Ferjančič, je bil Pacakov predlog glede varstva poslanske imunitete odkazan imunitetnemu odseku, ter potem začela razpravljati o predlogih glede premembe nekaterih določb obrtnega reda.

Ogerska. — 26. pr. m. so otvorili pri Orsovi velikanski kanal na Donavi, da ladije ne bodo več plavale skozi takozvana „železna vrata“. Slavnost se je vršila v navzočnosti našega carja, romunskega in srbskega kralja, vseh zastopnikov inozemskih velevladij, 20 avstro-ogerskih in 5 inozemskih ministrov. S tem kanalom se otvori promet zopet le trgovini Ogrov, kajti s tem bodo pospeševale le njih koristi na vzhodu. — Ogerski deželnoobrambeni minister je imenoval posebne ministerske poverjenike, kateri bodo imeli dolžnost nadzorovati oblastnike v narodnih poslih, da tako pride na sled neštevili mladeničem, o katerih se ne zve nikoli, kje da so in sploh ne pridejo pred naborno poverjenstvo. Vlada dvomi, da so tukaj čisti posli, in radi tega namerava postopati strože. — Državni zbor je razpuščen kralji. ročnim pismom. — Ogersko kvotno odposlanstvo je izdalo novi nuncij (odgovor avstrijskemu kvotnemu odposlanstvu), v katerem zahteva odločno, naj ostane nepremenen dosednji odstotek, in da je pripravljeno na ustno razpravljanje, ako to zahteva avstrijsko odposlanstvo. — V seji magnatske zbornice je bila vlada poražena, ker je bila odbita vladina izjava, da bo pri predstojajočih novih volitvah intervenovalo vojaštvo le tam, kjer bo to zahtevala volilna komisija. — Volilna agitacija je že začela. Vse stranke si prizadevajo pridobiti novih sedežev.

Ostale države. — Važen politični čin se je zbil s tem, da je naš cesar obiskal rumunskega kralja v Bukareštu. Sijajen sprejem so mu priredili Romunci. — V Rusiji nameravajo odpraviti administrativno prognanstvo ljudi v katerikoli določeni kraj v Sibirijo. Odpravo zagovarja baje ruska carica. Državni svet bo reč v kratkem razpravljaj. — Poroka italijanskega kraljeviča s kneginjo Jeleno je določena na 24. t. m. Poročne slavnosti bodo trajale od 22. do 29. oktobra. — Velevladi so potrdile Berovič-pašo generalnim gubernijem Krete. — O homatijah v Turčiji pišejo žalostne reči; Anglija in Rusija sta se sporazumeli glede skupnega postopanja proti Turčiji. Angleškim časopisom javljajo iz Rima, da se vrše pogajanja med italijansko in angleško vlado v svrhu, da bi Italija bila pripravljena vsak hip poslati večjo vojsko v Levant. Iz Carigrada poročajo, da se sultan močno boji za svoj prestol, in tudi pišejo, da ni pri zdravi pameti. Boji se največ mladoturkov, kateri bi ga hoteli odstaviti. — Carigradsko redarstvo je zaprlo več sto Turkov, mej njimi tudi 20 častnikov, ker so razširjevali spise naperjene proti sultanu. — Angleški veleposlanik je poizvedoval delj časa, kam sta izginila bivši turški sultan Murat in brat sedanjega sultana ter prestolonaslednik Režad-Effendi. Dognal je, da je Murat zaprt v neki podzemski ječi, Režad pa v neki drugi palači; nihče ne sme k njima in tudi paznikom je prepovedano z njima govoriti. — Gladstone je imel v Liverpoolu govor, ki je obudil nepopisno senzacijo. Pojašnjeval je vladajoče razmere na Turškem in predlagal, naj vlada pozove sultana, da izpolni vse določbe ciprske pogodbe. Ako bi tega Turčija ne storila, naj začne Anglija veliko akcijo, zajedno pa naj zagotovi evropske velesile, da nima pri tem sebičnih namenov. Nasprotno naj prepusti velesilam odgovornost za silne grozovitosti, ki se godé in se bodo še godile na Turškem — ter naj se umakne. Ta govor so razkladali vsi časopisi in celo sam sultan si ga je dal sporočiti brzojavno. — Grozodejstva počenjajo Turki v vseh okrajih, kateri so v njih oblasti. Tako ubijajo in koljejo kristijane ne samo v Makedoniji, nego tudi v Armeniji in v Mali Aziji. Tam se počenjajo strašanski zločini. Ubogi kristijani nimajo miru nikjer, povsod so zasledovani.

Ruski car na Francoskem. — O tem poročajo iz Cherbourga: 5. t. m. zjutraj se je odpeljalo francosko brodovje, obstoječe iz najkрасnejših francoskih ladij, carju nasproti. Vzlic viharju se je sešlo z ruskimi in spremljajočimi

jih angleškimi ladjami sredi kanala la Manche. Francoske ladije so carja pozdravile s 101 strelom. Ko se je car na svoji ladiji „Sèvernaja Zvezda“ peljal mimo francoskih ladij, svirale so godbe rusko himno, mornarji pa so carja pozdravljali z entuzijastičnimi klici. Car je stal na mostiču svoje ladije in jako prijazno odzdravljaj. Ob 2. uri popoldne so dospele ladije v pristan. Baterije so grmele carju in carinji v pozdrav. Pol ure pozneje se je „Sèvernaja Zvezda“ ustavila pri arzenalu, kjer je carja in carinjo pozdravil predsednik republike Faure, katerega sta spremljala predsednik senata Loubet in predsednik poslanske zbornice Brisson. Carinja je prva zapustila ladjo, za njo je šel car, oblečen kot pomorski kapitan, na prsih je nosil velik križec reda „légion d'honneur“. Predsednik Faure je carinji poljubil roko. V tem, ko je Faure govoril in v imenu Francije pozdravil carja, je ta Faureja ves čas držal za roko. Car se je za pozdrav jako prijazno zahvalil. Ko je Faure predstavil carju Loubeta in Brissona, podal je carinji roko in jo peljal v dvorano. Na desni strani carinje je šel car. V dvorani je bil carju in carinji predstavljen ministerski predsednik Melinè. Iz dvorane so šli car, carinja, Faure in vse spremstvo na ladijo „Elan“. Kmalu na to je bila velika revija ladij, ki se je sijajno obnesla. Moštvo je carja in carinjo frenetično pozdravljalo. — Ob 6½ je bil obed, na kojem je Faure izustil napitnico na rusko carsko dvojico. V tej zdravjici je izrekel v imenu francoskega naroda vse dobre želje carski obitelji, slavni vladi in blagru Rusije. Naglasil je, da bode način, s kojim francoski narod vsprejme veličanstvi, dokaz o iskrenem prijateljstvu, ki je Francoska goji za carja. Spominjal je slednjič na mnogoštevilne dokaze simpatij, ki jih je dobila francoska mornarica o kronstatskih in toulonskih slavnostih. — Carica je bila utrujena od vožnje ter se je opravičila, da ni došla na obed. Po obedu sta šla car in Faure na jahto po carico ter je spremila na železnico. Ruska dvojica se je odpeljala v Pariz ob vihnem pozdravljanju ogromne množice. — O sprejemu v Parizu pa poročajo: Car in carinja sta s predsednikom Faureom dospela 6. t. m. ob 10. uri dopoldne v Pariz. Vremu je bilo prelepo, Pariz pa krasno in bogato okrašen. Vožnja s kolodvora v Elisée je bila sijajna manifestacija francoskih simpatij za Rusijo. Vojaške godbe so svirale carsko himno, občinstvo pa je z urnebesnimi klici pozdravljalo carja in carinjo, potem pa predrlo vojaški špalir in drlo za carskim vozom. — Car je obiskal 7 t. m. predsednika senata Loubeta in predsednika poslanske zbornice Brissona. Republicanski listi se zahvaljujejo za to carju, poudarjaje, da je s tem pokazal, da spoštuje republičanske institucije. Carinja je z entuzijastičnimi besedami izrekla svoje veselje radi krasnega vsprejema, istotako se je izrekel car in v dokaz svojega zadovoljstva obljubil, da ostane jeden dan dlje v Parizu, nego je bilo izprva določeno. Ko sta car in carinja prišla v poslopje ruskega poslanstva, jima je baron Mohrenheim ponudil soli in kruha. Po obedu sta car in carinja, burno pozdravljena, obiskala rusko cerkev. Po povratku je obiskala carinjo gospa Faureova s svojo hčerjo. Car je v tem obiskal predsednika Faurea v Eliséeju, kjer so mu bili predstavljeni ministri, poslanci, senatorji in generaliteta. Navdušenost v Parizu je velikanska. Občinstvo je prirejalo carju in carinji, koder sta se prikazala, nepopisne ovacije. — V Pariz je došlo nad milijon gostov iz raznih krajev dežele. Vse ulice so bile natlačene z ljudstvom. Ker ni bilo zadostno stanovanj, so spali gostje na ulici v zaprtih vozih. Po pisanju le nemških časopisov sodé, vsprejem v Parizu je bil nekaj izrednega, tako baje ni bil sprejet nikjer nijeden vladar tega sveta. — Predsednik Faure je priredil carju in carinji sijajen obed, pri katerem je car zlasti naglašal vez, ki neločljivo družijo Francijo in Rusijo. Pri operni predstavi je občinstvo prirejalo carju in carinji nepopisno navdušene ovacije. Car je obiskal cerkev Notre-Dame, justično palačo, Pantheon, kjer je položil na Carnotovo krsto krasen šopek cvetlic in dom „des In-

valides“, kjer se je utopljen v misli dlje časa ustavil pred krsto Napoleona I. Popoldne je prisostvoval blagoslovljenju Aleksandrovega mosta. Občinstvo je carja in carinjo povsod burno pozdravljalo. Vse slavnosti so bile presijajne. Celo uro se je car posvetoval z ministrom unanjih del Hanotauxom. Temu posvetovanju pripisujejo vsi listi največji pomen. Člani parlamenta so jako zadovoljni, da jih je car odlikoval in sploh pri vsaki priliki kazal svoje spoštovanje za konstitucionalne ustanove. Car in carinja sta prisostvovala slavnostni seji „institut de France“; obiskala Louvre in mestno palačo ter „Théâtre française“. 8. t. m. sta se odpeljala v Versailles in si ogledala ondoto palačo. Prebivalstvo juna je prirejalo najsimpatičnejše ovacije. Pred odhodom je car daroval za pariške siromake 100.000 frankov, na Carnotovo krsto pa je dal položiti zlat venec z napisom „A Carnot — Nicolas II“. Car in carinja sta obljubila, da prideta na spomlad incognito za 20 dnij v Pariz. Pri odhodu je klicalo ljudstvo, „Na svidenje“. Car je Fauro dal roko v slovo, Faure je carinji poljubil roko. Godba je svirala najprej rusko himno, potem marseillaiso.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Po vsej deželi se širi anonimni proglas, v katerem se roté Hrvatje k slogi in k spravi. V proglasu se pové, da zavajajo narod od Madjarjev in Nemcev podkupljeni hujskači, ki dražijo brata proti bratu. Dotepeni tujec se šopiri kot bi bil na svojem, redi se ob muki naroda, vara ga in nosi denar iz dežele. Temu vsemu je pa kriva strankarska strast, kajti posamični rodoljub bi hotel dokazati, kako želi on boljše narodu od družega. Navihani tujinec pa izkorišča to in neti strankarske prepire, iz katerih se pa poraja le mržnja in vse zlo, — na korist tretjemu! Dve glavni stranki sti, ki se upirata sedanjemu vladnemu sistemu, oziroma se še huje koljete med seboj. Obe hočeti dobro narodu, ali ne ena ne druga ne moreta storiti ničesar sama za-se, ker s prepriro slabit se obe. — Vsakdo — nadaljuje proglas — kateri ima kaj čuvstva in ljubezni do naroda, mora studom gledati ta domači prepir. Zjedini se, da zmagamo lahko, potem se nasprotnik ne bode niti drznil spuščati se v borbo z nami. Ko bomo svoji, odločimo še-le, kateri način je boljši in koristnejši ter na kateri podlagi naj se dela. Tedaj ne bodo več gnali Hrvatov kot nemo žival k madjarskim slavnostim, tedaj ne bodo gospodovali ljudje, ki so — gorje Hrvatom Proglas kliče voditeljem: usmilite se ubogega naroda, složite se v imenu božjem! Narod bi hotel videti vaših činov, uživati sad mnogoletnega boja, a vi ga pehate s svojim prepriro v brezno nadlog, da zgublja nado, da obupava. Usmilite se, zadosti je bilo prepira! Ne prepirajte se za ime! Imenujte se „stranka hrvaškega odrešenja!“ Ljudstvo je lačno, hotelo bi jesti in živeti. Pomagajte nam do kruha s svojo slogo. Predbacivanja morajo nehati. Proti slogi more biti v sedanjem času le zlobnik in ljudski sovražnik. Z nasprotniki sloge hočemo postopati najstrože, ker nam je že dozorelo do nohtov. Naprej bratje, zjedini se! Naprej proti nemu in istemu cilju: do svobode naroda hrvaškega, kajti še-le potem nam posije solnce svobode in zadovoljstva“. — V tem smislu govori proglas, ki je naredil na nas Slovence dober utis, ker vemo najbolje, komu koristi bratomorni boj. Imamo priliko, opazovati slično borbo tudi pod domačo streho in radi tega bi želeli, da bi ta proglas našel odmev tudi v krogih prepirajočih se strank mej Slovenci! — V kolikor se je pisalo o odstopu sedanjega bana, se ne potrjuje, pač pa se naglašja kot gotovo dejstvo, da se odtegne ban začasno — radi narušenega zdravja — a nadomeščal ga bo prvi oddelni predstojnik.

Dalmacija. — V Dalmaciji je splošna razburjenost, ker je vlada upokojila ravnatelja splitskega gimnazija, prof. Stj. Bulića. Mož je bil neupogljiv značaj in menda to je bil pravi in edini uzrok njegovemu upoko-

jenju. Od vseh strani dežele dobiva zaupnice in bodrilna pisma, ki obsojajo neopravičeno vpokojenje. 1. t. m. so mu priredili dijaki in splitski meščani sijajno ovacijo pred stanovanjem, kar pa ni ugajalo vladnim organom, ki so poslali orožnike, da so razpodeli ljudstvo.

Češka. — Nj. Vel. cesar in kralj je odobril — da se dosedanja slikarska akademija v Pragi pretvori v umetniško akademijo ter da se nje uprava podprži. Razven tega je imenoval profesorje za novo umetniško akademijo, ki so že doslej poučevali na slikarski akademiji. — Ponk na tej akademiji je v češkem in nemškem jeziku. — Umrli je v Pragi lastnik glavnega lista češkega, „Narodnih listov“, gosp. Julij Gregor, brat državnega poslanca dra. Edvarda Gregora. Julij Gregor je dovel svoj list do take dovršenosti, da je šteli istega med prve liste monarhije avstro-ogerske. S časnikarskim delovanjem pok. Julija Gregora je tesno spojen tudi velikanski preobrat, ki se je izvršil v parlamentarnem zastopstvu naroda češkega. Julij Gregor je bil svojedobno tudi državni poslanec. Pokojnik je bil v dobi 65 let. Časten mu bodi spomin! Odkar je umrl Palacký, ni bilo v Pragi takega pogreba, kakor je bil Gregor. Udeležnikov je bilo nad stotisoč. Pri mestni hiši sta govorila podžupan in dež. poslanec dr. Podlipný ter najstarejši urednik „Nar. Listov“ Tuma, na pokopališču posl. dr. Herold.

Slovaška. — Evangeliski tatranski cerkveni okraj je na zborovanju zaključil, vpejati preiskavo proti drugemu cerkvenemu nadzorniku turč. okraja, Matiji Duli, in proti perovodji istega okraja Andreju Halasi, ker se nista udala odlokom cerkvene oblasti. Iztočasno sta tudi odstajena od službe. Ta zaključek je nadaljevanje preganjanja slovaških rodoljubov — ker sta oba imenovana Slovaka.

Moravska. — Čehi v Brnu so sklicali shod, na katerem so protestovali proti lovu češke dece od strani zagriženih Nemcev. Prvi govornik, urednik „Hlasa“, P. Schilinger, je razpravljal o točki: „Češki otroci spadajo v češke šole“. Govoril je razumljivo in kaj prepričevalno. Za njim so nastopili še drugi govorniki. Slednjič je stavil Jaroslav Tuna, tajnik ljudske stranke, resolucijo, v kateri so se vsi izrekli za uvedbo materinega kakor učenega jezika v šole. Dr. Tuček je izjavil veselo novico, da so 17. oktobra 1877 odprli v Brnu prvo zasebno češko ljudsko šolo z 29 učenci, a danes imajo že 4 šole z 2300 otroci. A še jih 15% obiskuje nemške šole.

Bosna-Hercegovina. — „Glas Hercegovca“ v Mostarju je nehal izhajati. — Francoski potniki so obiskali vse glavneje okraje Bosne-Hercegovine. Bili so tudi v Sarajevu, kjer so si ogledali vse znamenitosti mesta in okolice.

Srbija. — Srbski kralj je bil v Oršovi kot povabljenec k slavnostni otvoritvi kanala „železnih vrat“. — Češki „Narodni Listy“ so prinesli dopis iz Beograda o zelo nepovoljnem položaju v Srbiji. V dopisu se naglašja, da naprednjaška vlada igra dvojno ulogo nasproti Rusiji, cesar ne gledajo radi v Petrogradu. Doma so vse blagajne prazne; uradniki ne dobivajo redno plače; vlada je brez ugleda itd. Naprednjaki baje zaslepljujejo javno mnenje, da jim prijatelji na Dunaju in Pešti odstopijo Bosno in Hercegovino. Istočasno, ko se je bil sešel srbski kralj z našim vladarjem pri otvoritvi kanala železnih vrat, je izšel razglas srbskega vojnega ministarstva, da se na ukaz ruskega carja Nikolaja pripravlja v ruskih orožarnah 120.000 pušk-repetirk z 10.000 naboji za vsako puško, katere dobi Srbija prihodnje sponiladi. Te puške in streljivo so dar ruskega carja.

Črnagora. — „Glas Črnogorca“ javlja službeno, da je prišel princ Napeljski 6. oktobra na Cetinje. Isti list dostavlja, da kraljevič ostane na Črnigori, dokler ne odpotuje s kneginjo Jeleno k poroki. — Isti službeni list povdarja — govore o smrti princezinje Olge —, da so tem povodom izrekli knezu Nikoli svoje sožalje vsi evropski dvori.

Bolgarija. — Glavni obdolženci in pravi morilci Stambulova so pobegnili, kakor znano,

zato se obtožba bavi samo z onimi, ki niso mogli uiti policiji. Med obtoženci navaja se Boni Georgijev, ki je bil nekdanji sluga majorja Panice. Trdijo, da je hotel maščevati svojega gospodarja. Drugi obtoženec je Naum Tufekdzijev, Makedonec, ki je bil v Lüttichu (Belgija) študiral tehniko ter se po umoru zopet vrnil v Lüttich. Razprava proti obtožnikom se vodi pred tremi sodniki, katerim so prideleni trije porotniki. Branitelj Tufekdzijev je drugi podpredsednik sobranja, dr. Danev; branitelj Georgijev pa dr. Orešakov. — Kakor poročajo iz Sredca, je dospelo doslej v Bolgarijo nad 30 0 armenskih beguncev. Vsi ti Armenci imajo inozemne popotne listke. Največje število jih je v Burgasu, Varni in v Ruščuku. V Bolgariji so jih sprejeli navidezno lepo in sedaj jih razmeščujejo po raznih krajih na strošek posebnega odbora, ki se je ustanovil v to svrhu.

Rusija. — Sklepaje svoja carska obiskovanja po raznih dvorih, je stopil ruski car na francosko zemljo 5. t. m. v luki Cherbourg, kjer je bil navdušeno sprejet ne samo uradno, nego tudi po številni množici. V tem mestu se je zadržal nekoliko ur in zvečer je odpotoval proti Parizu, ki je dočkal svojega gosta z nepopisnim navdušenjem in izvenrednim sijajem. O čemur se je pisalo in govorilo mesece, danes je že gotovo čin. Ruski samoderžec je obiskal francosko ljudovlado in nje glavno mesto, do skrajnosti prevratno, v katerem so se rušile monarhije in je slavil slavje moderni cezarizm. Značilno je res, da je ruski car obiskal tako državo. Ta obisk pa se tolmači kot znamenje miru in kot konečno utrjenje francosko-ruske zveze.

Raznoterosti.

*** Vojna brodovja na Vstoku.** — Sedaj, ko se je zopet jedenkrat pojavilo večno „vstočno vprašanje“ na površju, zanimivo je znati, koliko ladij evropskih držav — prodaja dolg čas v Levanti.

Angleška ima tam 9 križark - oklopnice, 8 običnih križark, 4 križarke - torpedovke, 1 ladijo za lov na torpede, 3 avize in 2 ladiji-topničarki.

Avstrija: 1 oklopnico, 1 avizo.

Italija: 4 oklopnice, 1 torpedovko, 2 avizo.

Nemčija: 1 avizo, 4 šolske ladije.

Rusija: 2 oklopnice, 4 ladije-topničarke.

Francoska: 1 oklopnico, 2 križarki, 2 torpedovki, 2 avizo in slednjič:

Zedinjene države severoameriške: 4 križarke-oklopnice.

Kakor je razvidno iz tega, ima Angleška v Levanti po številu baš tako močno brodovje (27 ladij), kakor vse druge države vkupe, nevštevisi zedinjene države. Po kakovosti pa je angleško brodovje močnejše že zaradi torpedovk.

*** Premeten tihotapec.** — V pariškem „Tempsu“ poroča znani žurnalst Sgaurielle: Vozil sem se v kupeju prvega razreda iz Nemčije na Francosko. V kupeju sta bila še dva druga popotnika. Jeden je z veliko odkritosrčnostjo pripovedoval, da si je vse žepe napolnil z najboljšimi smodkami ter upa, da jih srečno utihotapi. Na meji smo vsi izstopili. Ko smo se v kupeju zopet sešli, je bil mož s smodkami zelo klavern in povedal, da so ga carinski pazniki prijeli, mu konfiskovali vse smodke in od njega zahtevali še 50 frankov glóbe, katere je plačal, ker bi ga bili sicer vtaknili v zapor. Drugi sopotnik je molče poslušal to žalostno povest. Hkrati je nesrečnega tihotapca vprašal: Kolika je torej Vaša škoda. Tihotapec je imenoval neki znesek. Sopotnik je molče vzel iz denarnice dotični znesek in ga vročil tihotapcu, rekši mu: Dovolite, da vam povrnem škodo. Financarjem sem vas jaz ovadil, kajti okoli života imam ovitih čepk za 60.000 frankov, in da prihraniti carino, sem ovadil vas. Financarji so mi zaupali in me niti preiskali niso.

*** Nikar ne slači suknje, predno greš spat!** — Neki oče je imel več sinov. Nadlegovali so ga vedno, da bi odstopil vsakemu svoj del premoženja. Obetali so mu, da ga preskrbe z vsem, karkoli bo hotel. Oče

pa si je mislil modro: „Nikar ne slači suknje, predno greš spat“. Nad njegovim oknom bilo je lastovičje gnezdo, iz katerega je pregnal lastovke hudoben vrabec. Ko so imeli vrabci mlade, vzel je oče gnezdo ter je utaknil v kletko. To je postavil s prva na odprto okno, potem pa v svojo sobo. Stara sta neutrudno in zvesto pitala svoje mladiče. Ko so pa znali že sami jesti, vjel je kmet še stara dva ter ju zaprl v kletko. Mladiče pa je spustil po sobi ter jim natrosil zrnja, kar so ga hoteli; starima ni dal pa ničesar. Mladiči so se gostili in mastili, stara sta pa stradala; nikdo se ju ni spomnil. Drugega jutra vtaknil je kruha in sira mej kletkine žice (drat), da bi stara jedla; mladiče pa pustil brez jela. A kaj so napravili? — Planili so na kletko in pobrali starima ves živež, da, celo pikali in kljuvali so ju. Ob tej priliki je dejal oče sinovom: „Ali ste videli, kaj zna o vrabci? Morebiti bi znali tudi vi kaj takega. Zato pa ne slečem suknje, dokler ne pojdem spat“. In obdržal je premoženje do smrti. Na svetu so dobri in slabi otroci, zatorej bodite previdni očetje! Previdnost je boljša nego lonec medu.

„Mir“.

*** Zadnja in jedina tolažba.** — Od l. 1858. do letos so laški orožniki zasledovali in lovili drznega tolovaja Monterossa, ne da bi ga mogli zasačiti. L. 1858. je bil Monterosso zaradi roparskega umora obsojen na 19 let v ječo, a ušel je in samo njegovi zločini so pričali, da še živi in da deluje uspešno na polju, katero si je izbral za svoje delovanje. Sodišča so ga od tedaj opetovano obsodila, in sicer vsega skupaj na 56 let v ječo. Zdaj 60-letni tolovaj se tolaži, da določene mu kazni gotovo ne prebije, ker tako dolgo itak ne bo živel.

*** Strokovna šola za operatérje kurjih očes.** — Trgovinska in obrtniška zbornica v Črnovcih je sprožila velevažno vprašanje. Tam ob ruski meji je namreč navada, da brivci ne samo da brijejo in strižejo lase, nego da svojim gostom režejo tudi kurja očesa. Črnovški zbornici se to ne zdi v redu in zato je vprašala dunajsko zbornico, kaj misli o tej stvari. Ta je takoj odgovorila, tako hitro, da soglašajo vsi dunajski listi v tem, da zmatra zbornica vprašanje o operatérjih kurjih očes za sila pereče in velevažno. Socijalisti bodo seveda rekli, da iz golega egoizma. Zbornica je izjavila, da naj bi se hrivcem sicer za nekaj časa dovolilo se operiranje kurjih očes, da je pa vlado pozvati, naj poskrbi, da se ustanove posebne šole, kjer se bodo nadarjeni učenci vadili v obrezavanju kurjih očes, in naj določi, da bo moral vsak, kdor hoče kurja očesa operirati, izkazati svojo vsposobljenost.

*** Mrlič — oživel.** — V Temešvaru je neki zidar ležal že več mesecev bolan doma in naposled ga je prijel krč tako, da je žena njegova mislila, da je umrl. Odmaknila je posteljo od stene in ob vzglavje postavila na vsako stran gorečo svečo. Ko je jokaje klečala ob postelji in molila, se je domnevano mrtvi mož zbudil. Spoznal je takoj položaj, zgrabil svečnika in ju vrgel svoji in neki drugi navzočni ženi ob glavo, potem pa začel razgrajati in pohištvo razbijati, takó, da se je zbralo na stotine ljudi. Redarji so morali besnega moža odgnati v zapor.

*** Predrzni tatovi.** — V Marseilleu so prišli o belem dnevu štirje gospodje v ulico Paradis, najobljudenejšo ulico v celem mestu, in se ustavili pri hiši imovite samice gosp. Julien. Jeden gospodov je bil oblečen kot policijski komisar, drugi kot redar, ostala dva pa sta bila črno oblečena. Vprašali so za gosp. Julien in ker je ni bilo doma, je polic. komisar radovedno gledajočim stanovnicam te hiše rekel, da mora izvršiti hišno preiskavo pri odsotni gospodični. Zajedno je ukazal spremljevalcem, naj stanovanje siloma odpro, kar se je takoj zgodilo. Može so vstopili v stanovanje, se ondu mudili precej časa in potem zopet odšli. Ko se je gosp. Julien vrnila domov, je bila kaj presenečena, ko je izvedela, kaj se je zgodilo, in še bolj ko je videla, da so jej policijski organi odnesli 3000 frankov in mnogo zlatnine. Hitela je na policijo in tam izvedela, da so bili izvršitelji „hišne preiskave“ le jako navihani tatovi.

* **Mizerija v Turčiji.** — Berolinska „Post“ javlja iz Carigrada: Dve leti že traja uporno gibanje po Anatoliji, Makedoniji, Siriji in Kreti. Turčija je mobilizovala proti upornikom, razven nekoliko polkov stalne vojske, tudi 25.000 mož „redif“ (domobranstva). Ker pa so „redif“ malone vsi oženjeni in očetje, sme se računati, da je s to mobilizacijo ostalo okoli 800.000 ženskih in otrok brez reditelja. Potem je vpoštevati tudi drugo zlo: da namreč turški vojaki ne dobivajo plače, — ker so blagajne prazne. Jedva, da dobé kaj jesti, torej niti ni misliti na to, da bi domobranec pod orožjem mogel podpirati svojo obitelj.

Književnost.

„Slovanska knjižnica“. — 15. t. m. ne izide 55. snopič, ker pride na svetlo 15. novembra obširen dvojni snopič, ki prinese krasno Puškinovo „Kapitanovo hči“. To povest pristevajo najlepšim v svetovni literaturi.

Matica Hrvatska razpošilja ravnokar svoje letno poročilo za upravno leto 1895. Knjige za l. 1896. bodo dotiskane skoro in se bodo razpošiljale okoli Božiča. Vseh mašičnih knjig bode letos trinajst. Deset njih kakor redni, vsakoletni dar društvnikom, tri knjige pa se bodo prodajale členom „Matice“ po znižani ceni.

Društvene prisose za leto 1896. je uplačati najdalje do početka decembra. Členi so torej opozorjeni, naj čim prej store svojo dolžnost, kajti v interesu reda in gospodarstva „Matica“ ne more odstopiti od določila: da se knjige „Matice“ ne pošiljajo nikomur, ki ni plačal članarine.

„Matica Hrvatska“ reče lahko, da je v tem letu storila vse, da kar najobilneje obdari svoje člene in z ozirom na najrazličnejše književne potrebe. „Matica“ ima sedaj 11.500 členov in se nadeja, da se to število še pomnoži. Zajedno pa prosi „Matica Hrvatska“ svoje imoviteje člene, naj bi jo podpirali z naročevanjem knjig, koje izdaja v svoji založbi. Posebno opozarja še na izdanje „Hrvatskih narodnih pjesama“.

Uprava „Matice Hrvatske“.

Za kratek čas.

Zanimivo pismo. — V „Brivcu“, ki zopet izhaja v Trstu po trikrat na mesec za 2 gld. 50 kr., čitamo to le pismo, katero je dobil kupec z živino Jurij Debelostegno od svojega mešetarja: „Vam dam vedeti, da bodo jutri vsi prasci na kolodvoru in tako tudi jaz. Danes nisem mogel priti k vam, ker poštini vlak ne jemlje živine. Radi tega sem ostal doma. — Ako hočete imeti dobrega, trpežnega osla, srednje starosti, ne pozabite na me. — S spoštovanjem Vaš“.

Išče žene brez noge. — Neki pariški list je prinesel te dni ta-te oglaš: „Mlad človek, v 32. letu, glasbenik, ima 75.000 frankov premoženja, se želi poročiti z dekletom ali mlado vdovo, koji je odžagana noga. Tisoč frankov nagrade dam onemu, ki mi pomaga najti ženo brez noge. Prisegam, da mi je namen resnoben. Ponudbe“ itd.

Nastalo je vprašanje, zakaj hoče mlad, premožen mož take žene? Samo zato, da ne bi se mu vozila na biciklu!

Iz Devina nam poročajo: Tukaj smo imeli sv. birmo. Pri izpraševanju je vprašal nadškof nekega dečka: Ali smemo sprejeti sakrament sv. birmo enkrat ali večkrat? Deček ni znal takoj odgovoriti. Na vspodbujevanje drugih gg. duhovnikov je odgovoril: Večkrat. — Nadškof: No, zakaj prejmemo sakrament sv. birmo prvič? — Deček: Zato, da smo birmani. — Nadškof: In drugič? — Deček (sramožljivo): Za — kolače! (Resnična dogodba.)

Rešitve nalog v zadnjem „Primoreu“.

I. Stolp.

S
T i t
E m a
S o m
S o n e t
R e g u l
k u r a t
b r e z a v
T r i g l a v
T u g o m e r
K o p r i v a
T a s l i c a
C e c i l i j a A n a
J u r e i č J e n k o

Srednja vrsta da ime: Simon Gregorčič.

II.

s t r o k
t r a t a
r a v a n
o t a v a
k a n a l

Vsaka gornjih besed se čita v isti vrsti enkrat navpično doli in enkrat vodoravno.

Rešilci: Ign. Kogoj v Dol. Trebuši I., Ivan Špik na Ponikvah I. in II., Fr. Vogrič v Gorici II.

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos gld. 132— do 140—	
Sandomingo	160—
Java	160— 164—
Cejlon	185—
Moka	192—
Sladkor	36 ¹ / ₂ 37—
Speh	52— 56—
Petrolij v sodu	18 ³ / ₄ —
v zaboju	6 ¹ / ₁₀ —
Maslo surovo	64— 66—
kuhano	80—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 13:50, št. 1 gld. 13:30, št. 2 gld. 13—,	
3 „ 12:60, „ 4 „ 12:10, „ 5 „ 11:30,	
št. 6 gld. 10:50, št. 7 gld. 8:70	

Ogerska:

št. 0 gld. 13:40, št. 1 gld. 12:90, št. 2 gld. 12:50,	
3 „ 12:20, „ 4 „ 11:70, „ 5 „ 11:20,	
št. 6 gld. 9:90, št. 7 gld. 8:50	

Otrobi debele gld. 4:50 do 4:70	
drobne	4:50 —
Turšica navadna	5:40 6:40
Oves	7.—

C E N I K

mlinov „Erste Ofen-Pester Dampfmühlen“.

Via Cappuccini N. 11,

(v bivši tovarni sladkorja).

Pšenični gres N. B fl. 14:60	
„ „ „ C „ 14:40	
Pšenična moka „ 0 „ 14:10	
„ „ „ 1 „ 13:70	
„ „ „ 2 „ 13:30	
„ „ „ 3 „ 12:90	
„ „ „ 4 „ 12:30	
„ „ „ 5 „ 11:90	
„ „ „ 6 „ 11:30	
„ „ „ 7 „ 9:80	

Pšenične otrobi drobne a fl. 4:55 — debele a fl. 4:75, zob a fl. 7—, turšica ogerska fl. 5—, domača fl. 6—.

Sol, turšična moka in drugi pridelki.

Za več ko 25 stotov (kvintalov) po sporazumljenji.

Zaloga pridelkov iz Monastera.

Riž mutico I. a fl. 24 za 100 kg.

 „ „ II. a „ „ 22 „ „

 „ „ III. a „ „ 19 „ „

in ceneje vrste od drugih tovarov.

Vino za domačo rabo v sodčkih po 56 litrov:

po 14, 16, 18, 20 in 24 kr. liter.

Vse brez zaveze.

Dunajska borza

10. oktobra 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 45 „
Avstrijska zlata renta	122 „ 40 „
Avstrijska kronska renta 4%	101 „ 10 „
Ogerska zlata renta 4%	12 „ 95 „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ 30 „
Avstro-ogerske bančne delnice	934 „ — „
Kreditne delnice	364 „ 75 „
London vista	119 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 22 „
20 mark	11 „ 75 „
20 frankov	9 „ 54 „
Italijanske lire	44 „ 55 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam.

Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante. 32, 25—25

Josip Črnigoj

mizar v ulici del Bosco se priporoča rojkom v Gorici in na deželi za vsakovrstna mizararska in tapecirarska dela. 63 (c. l.)

Oglas preselitve.

Podpisana naznanja svojim častitim naročnikom in ostalemu sl. občinstvu, da sta svojo trgovino in krojaško delavnico iz dosedanjega stanovanja v Bolkovih hiši v Vrtni ulici št. 12.

preložila v isto ulico št. 8.

(v Pečenkovo hišo zraven ljud. vrta).

V zalogi imata popolnoma novo ter nezalezano blago, katero sta dobila te dni iz prvih tovarov ter je najnovejše šege (mode).

Izdelujeta v svoji delavnici vsakovrstne obleke po raznih cenah, kolikor za posvetne osebe, tolikor za č. duhovnike ter vsakovrstne uniforme za uradnike in vojake.

Zagotavlja točno in vestno pestrežbo, se priporočata za obila naročila z vsem spoštovanjem

udana

S. Rožanc in A. Krušič,

175 2—1

trgovca in krojaška mojstra.

S. 103 10—10 IZDELOVANJE P. 45 12—3

strojev in priprav vseh vrst

Ivan Schindler, Dunaj-Himberg.

Priprave in stroji za poljedelstvo,

vinarstvo, kavarnarje, gostilničarje,

mesarje, sladčičarje, barvarje, sed-

larje, tapecirarje itd., kakor tudi za

domače gospodarstvo — vse po naj-

nižjih tovarniških cenah.

Ceniki v slovenskem jeziku in z nad

300 podobami gratis in franko. Obra-

čati se je naravnost na

Johann Schindler, Wien-Himberg.

„Goriška ljudska posojilnica“,

(vpisana zadruga z omejeno zavezo)

se v kratkem preseli

v hišo št. 9. v ulici Vetturini

(za gostilno „Angelo d'oro“ ali „Pri zlašem angelju“).

Svoje prostore bo imela na levo roko pri tleh.

V prvih devetih mesecih je imela letos 364.843 gld. 16 kr. prometa.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4¹/₂%

Posojila se dajejo: na menice po 6¹/₂%

na vknjižbo po 5¹/₂%

Uradni dnevi za denarni promet so:

nedelja, ponedeljek in četrtek

od 11. do 12. predp.

Za druga opravila vsak dan do poludne.

172 2

Oglas.

Podpisani si štejejo v čast naznaniti slavnemu občinstvu, da jim je dovolilo visoko e. kr. namestništvo z odlokom z dne 26. januarja 1896. št. 20.987, da smejo vršiti pogrebno podjetje v mestu Gorici pod imenom

Nuova impresa pompe Funebri

(Novo podjetje za pogrebe).

V svesti si resnega vodstva takega podjetja z ono točnostjo, katera se zahteva od enj. naročnikov in od mestnega podjetja z zmernimi zahtevami, nadejajo se podpisani, da bodo mogli zadovoljiti vse one, ki jih bodo počastili z naročili, v sedežu podjetja v gledišni ulici (via Teatro št. 8.

V Gorici, 24. septembra 1896.

Ziani Alojzij — Gall Karol
S. 170 2-2 Terpin Ivan. P. 65 2-1

Odvetnik

dr. Camillo vitez Egger

je preložil z dnem 1. avgusta t. l. svojo pisarno v Baumanno-vo hišo v Gosposki ulici št. 7. prvo nadstropje. S. 137 6-6 P. 57 6-3

Kathreiner's
KNEIPP'S SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kilo
za 25 kr.
Svarilo! Zaradi ničvrednih
ponarejenih izdelkov je
treba paziti na izvirne za-
voje z imenom
Kathreiner

Klepar Artur Makutz

Ozki ulici (via Stretta) št. 1 v Gorici priporoča škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi) iz trdega in svetlega bakra priprosto sestavljene. Zaliske (valvole) se lahko premenja. Cena je zelo nizka. Popravlja druge škropilnice. Sprejemlje naročila za druga kleparska dela. Postreže pošteno in solidno. 62, 3.

Strugarska delavnica

Andreja Reja v Podgori

priporoča se za vsakovrstna strgarska dela, kakor: čolne, kroglice za igre, noge za mize, omare, škrinje itd. Postreže po ceni in izdeluje dobro. Priporoča se rojakom in izdeluje v Gorici in na deželi.

Ivan Domicelj v Korminu

na glavnem trgu v nekdanji Pallovi hiši priporoča rojakom iz Brd svojo trgovino jedilnega blaga in domačih, zunanjih pridelkov, n. pr. sladkor, kavo, riž, olje, moko in druge reči, dalje petrolij ter raznovrstne sveče za cerkve in pogrebe. 68 3

Postrežba je vestna in poštena, cene zmerne.

Prodaja

STEINFELDSKO PIVO,
vino in žganje
M. Brass, v Gorici na Kornu
(v bivši Reichovi hiši).

Radi dobička na sadju in vinu!

STISKALNICE za sadni mošt za vino iz grozdja

z vedno delujočim dvojnati pritiskalom in ravnalom tlačilne moči „Hercules“ z jamstvom največje vsposobljenosti za delo do 20% večja nego pri drugih stiskalnicah.

Mlini za sadje in grozdje

Robkači za grozdje. — Popolne moštarne stoječe in vozne.

Stiskalnice za sok, mlini za pripravljanje malinovca in drugih sadnih sokov.

Sušilnice za sadje in zelenjad, stroji za olupljanje in rezanje sadja.

Najnovejše samodelujoče patentovane trtne in cvetlične škropilnice „Syphonia“

Izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom kot posebnost najnoveje, najizvrstnejše, najtrajnejše, pripoznano najboljše sestave

PH. MAYFARTH & Co.

e. kr. jedino priv.

TOVARNA KMETIJSKIH STROJEV, LIVARNA IN FUŽINA NA PAR.

Dunaj, II. Taborstrasse 76.

50 10-2 Odlikovan z 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Obsežni popisi in mnogobrojne priznaluice zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Slovanski obrtniki in trgovci.

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Raštel 9.

Lončar Alojz Černe

v Kobaridu izdeluje vsakovrstne lončene peči in modovnice za ognjišča po najnovejših uzorcih. Gene so nizke in dobro blago. Prevzame tudi stavbinske okrase po doposlanih načrtih.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semenški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Gostilničar Ivan Lisjak

pri „Rajhu“ št. 5. na Kornu, priporoča svojo gostilno: vino belo vipavsko in brisko, teran kraški, pivo steinfeldsko, kuhinja dobra, sobe izvrstne za prenočišče, prostorni hlevi za živino. Gene primerne.

Trgovec z vinom Anton Čoš,

v Nunski ulici, v Gorici (gostilna pri „belem zajcu“) priporoča bogato zalogo vsakovrstnega belega in črnega vina v sodčkih od 56 l. naprej, katerega ima v svoji zalogi v gledišni ulici, 20. Gene zmerne, poštena postrežba.

Fotograf A. Jerkič

na Travniku

priporoča svoj fotografski zavod zavednim Slovincem na Goriškem.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Gene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semenški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kroh. Sveče slabših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih in istrskih vinogradov. — Gene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Gostilničar Ivan Reja

priporoča svojo gostilno „pri golobu“ za vojašnico št. 7.

Vino belo in črno prve vrste.

Kuhinja dobra. Gene zmerne.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebščine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Tovarna piva Fr. Waňek

na Goriščeku

priporoča svojo zalogo goriškega piva.

Andrej Čermelj

na Kornu

priporoča svojo zalogo raznovrstnega jedilnega blaga. — Postrežba vestna.

Klobučar Anton Fon

v Semenški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborni vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

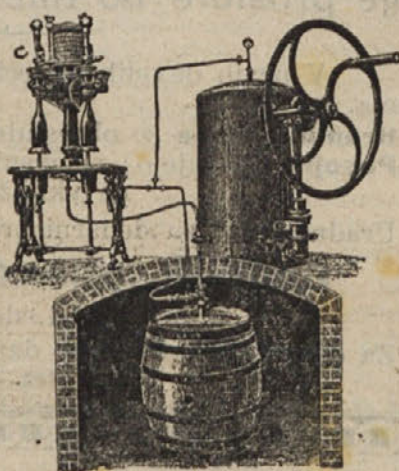
Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Papirnica Antona Jeretiča

v Semenški ulici in za veliko vojašnico priporoča vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško stroko, kakor peresa, svinčnike, papir, knjižice itd.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popravilnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem steklenic.

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpe, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Geniki na zahtevo brezplačno.